

SÖDERTÖRNS
MILJÖ- & HÄLSO-
SKYDDSFÖRBUND

Sammanfattning – tillsyn av kemiska produkter i detaljhandeln

Nu är Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund (SMOHF) klar med sin del av det nationella tillsynsprojektet kallat KID 0910 (Kemikalier i detaljhandeln). I projektet så har det skett en granskning av förpackningsmärkning, barnskyddande förslutningar, kännbar varningsmärkning (taktil), överlåtelsestillstånd, förvaring och fosforinnehåll i textiltvättmedel för konsumenter. 129 kommuner har deltagit i projektet och drygt 44 000 kemiska produkter har granskats och rapporterats in till Kemikalieinspektionen (KemI). Av dessa uppvisade ca 8 % någon form av brist. KemI, som driver projektet, ska nu sammanställa materialet och välja ut ett antal primärleverantörer (tillverkare eller importörer) där värst brister har upptäckts. De utvalda företagen kommer att inspekteras av KemI under våren.

SMOHF har inom projektet inspekterat 20 verksamheter i Tyresö (4), Haninge (8) och Nynäshamns (8) kommun. Verksamheter där vi förväntat oss att hitta en hel del kemiska produkter avsedda för konsumenter har prioriterats i urvalet, ex färghandlare och byggmarknader. 116 produkter har granskats och rapporterats till KemI. Brister av varierande allvarlighetsgrad har noterats för 11 produkter vilket ligger helt i nivå med snittet för projektet. Mest allvarligt var en kemisk produkt som helt saknade märkning på svenska vilket ju innebär att konsumenten inte kunde ta till sig den risk- och skyddsinformation som gavs i förpackningsmärkningen. För denna brist fick verksamheten som sålt produkten betala en miljöstraffavgift på 5 000 kr. Andra brister är ex att den barnskyddande förslutningen har satts ur funktion eller att den risk- och skyddsinformation som konsumenten har rätt till saknas, är inkonsekvent eller bristfällig. Ett tillverkande företag med bristande risk- och skyddsinformation i förpackningsmärkningen fanns inom förbundets gränser så där kunde kontakt tas direkt med företaget. Bristerna har nu åtgärdats av företaget. Information om andra tillverkare/importörer utanför förbundets gränser och med brister har rapporterats till KemI som har rätt att agera över hela landet.

Sammanfattningsvis så visar resultatet inte på någon katastrof men det kunde naturligtvis vara bättre. SMOHF är också medvetna om att vi nu endast har granskat de flesta större verksamheterna som säljer kemiska produkter och där flera har stöd i form av större organisationer med regelkunskap bakom sig. Det finns dock många mindre verksamheter i kommunerna där kunskapen förmodligen är sämre och här ser SMOHF ett behov av ett större framtida projekt.

För SMOHF del så har projektet haft tre syften. Det första och primära är naturligtvis att kontrollera att de kemiska produkterna uppfyller de krav som lagstiftningen ställer. Ett annat och mycket viktigt syfte har varit att få verksamhetsutövarna att förstå att även de, förutom tillverkaren/importören, har ett stort ansvar för de produkter som de säljer och om detta brister så kan det sluta i tråkiga åtgärder som miljöstraffavgifter eller i värsta fall polisanmälningar. Rutiner behöver införas på många verksamheter där man kontinuerligt gör stickprovskontroller av levererade kemiska produkter för att se att ex barnskyddande förslutningar fungerar och att märkningen är på svenska. Ett sista syfte har varit att informera

februari 2010

verksamheterna om att klassificerings & märkningssystemet inom EU håller på att förändras. Successivt fram till år 2015 så kommer symbolerna med orange botten att ersättas av nya symboler ståendes på hökant och med vit bakgrund. Den välkända symbolen med Andreaskorset (Hälsoskadlig och Irriterande) kommer att ersättas av två helt nya symboler, se mer under Miljöskydd/Kemikalier.

Kontaktperson: Jörgen Rosberg